Hukuk Bölümü 2007/439 E., 2007/426 K.

"İçtihat Metni"

Yenimahalle Belediye Encümeni'nin 1.12.2005 gün ve 3382 sayılı kararı ile, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu, imarın 44937 ada, 1 sayılı parseli üzerinde bulunan yapının, arka cephe zemin terasının mimari projesine aykırı olarak kapatıldığı gerekçesiyle, 3194 sayılı Kanunun 32. maddesi uyarınca yıkım kararı ve yapı sahibi olan davacıya 3.000 YTL para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 12. İDARE MAHKEMESİ; 16.2.2006 gün ve E: 2005/2548, K: 2006/188 sayı ile, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesinde;

"1- Her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılır. Ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabilir.

2- Birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerekir." hükmüne yer verildiği; dava konusu edilen belediye encümeni kararının, yapıda mimari projesine aykırı olarak yapıldığı belirtilen ilavelerin yıkımına ilişkin kısmı ile 3.000 YTL para cezası verilmesine ilişkin kısmının, 3194 sayılı Kanunun 42. maddesi uyarınca verilen para cezalarına karşı açılacak davaların görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca Sulh Ceza Mahkemelerinin görevli kılınması nedeniyle, ayrı ayrı dilekçelerle dava konusu edilmesinin gerektiği; açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanunun 5. maddesinin 1. fıkrasına uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Kanunun 15. maddesinin l/d bendi uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde, 3. maddeye uygun olarak düzenlenecek dilekçelerle, işlemin yıkıma ilişkin kısmına ayrı, para cezasına ilişkin kısmına ayrı dava açılmak üzere reddine, açılacak her dava için ayrı ayrı harç alınmasına, aynı maddenin 5. fıkrası uyarınca yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlıkların yapılması halinde davanın reddedileceği hususunun davacıya bildirilmesine karar vermiştir.

Davacı vekili, bu kez, söz konusu işlemin para cezasına ilişkin kısmının kaldırılması istemi ile adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ANKARA 9. SULH CEZA MAHKEMESİ; 19.1.2007 gün ve Müt.: 2006/527 sayı ile, Yenimahalle Belediye Encümeninin 1.12.2005 tarih 3382 sayılı kararı ile 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesine muhalefetten aynı kanununun 42. maddesi uyarınca idari para cezası verildiğinin anlaşıldığı; bahsi geçen 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesinde ruhsatsız yapı yapılması veya ruhsata aykırı inşaat halinde yapılacak işlemlerin belirtildiği, buna aykırılık halinde 42. maddede idari para cezası verileceğinin belirtildiği; yukarıda bahsi geçen 3194 sayılı İmar Kanununun 42. maddesinin 5. fıkrasının Anayasaya aykırılıktan dolayı Anayasa Mahkemesinin 1.8.2001 tarihinde yürürlüğe giren 1996/72 esas, 1997/51 karar sayılı ilamı ile iptaline karar verilmiş olduğu; 42. maddeye göre verilen idari para cezalarına karşı yapılacak olan itirazın Sulh Ceza Mahkemelerine yapılacağı hükmünün iptal edildiği; itiraza konu olan ve Yenimahalle Belediye Encümeni tarafından verilen idari para cezasının, idarenin kamu gücünü kullanarak yaptığı bir idari işlem olduğu, bu yüzden idari para cezası niteliğini taşıyan imar para cezalarının idari yargının denetimi dışında tutulmasının, idarenin yargısal denetiminin etkili ve doğal anlamda gerçekleşmemesi sonucunu doğuracağı; 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı yasanın 34. maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27. maddesine eklenen 8. fıkrasında idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında, aynı kişi ile ilgili olarak idari Yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebi ile birlikte, idari yargı merciinde görüleceği kuralının getirildiği; itiraza konu teşkil eden idari yaptırım kararında, aynı işlem kapsamında itiraz eden hakkında idari para cezası ile birlikte idari yargının görev alanına giren yıkım kararının da verildiği ve bu nedenle 5326 Sayılı Yasanın 27/8. maddesi uyarınca, idari para cezasına yapılan itirazın yıkım kararı ile birlikte idare mahkemesinde görülmesi gerektiğinden; mahkemelerince görevsizlik kararı verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna varılmış olduğu; ancak aynı ihtilaf hakkında Ankara 12. İdare Mahkemesinin 16.2.2006 tarih ve 2005/2548-2006/188 Esas ve Karar sayılı görevsizlik kararı bulunduğundan, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın hüküm kesinleştiğinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, O.Cem ERBÜK, Ayper GÖKTUNA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 26.12.2007 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik:21.1.1982-2592/6 md.)Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Sulh Ceza Mahkemesince, görevsizlik kararı verilerek, aynı konuda Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 2005/2548-2006/188 Esas ve Karar sayılı görevsizlik kararı bulunduğundan, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın hüküm kesinleştiğinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ise de; İdare Mahkemesi kararı, görevsizlik kararı olmayıp, dava konusu edilen belediye encümeni kararının, yapıda mimari projesine aykırı olarak yapıldığı belirtilen ilavelerin yıkımına ilişkin kısmı ile 3.000 YTL para cezası verilmesine ilişkin kısmının, 3194 sayılı Kanunun 42. maddesi uyarınca verilen para cezalarına karşı açılacak davaların görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca Sulh Ceza Mahkemelerinin görevli kılınması nedeniyle, 2577 sayılı Kanunun 5. maddesinin 1. fıkrasına uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Kanunun 15. maddesinin l/d bendi uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde, 3. maddeye uygun olarak düzenlenecek dilekçelerle, işlemin yıkıma ilişkin kısmına ayrı, para cezasına ilişkin kısmına ayrı dava açılmak üzere reddine ilişkindir. Kısacası, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmasına neden olacak şekilde idari yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ: 2247 sayılı Yasanın 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan ve yöntemine uymayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 26.12.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.